॥१३॥ १४॥ ॥१५॥ ॥१६॥ ॥१७॥ ॥१८॥ ॥१९॥ २०॥ ॥२०॥ ॥२१॥ ॥२२॥ ॥२३॥ ॥२४॥ ॥२५॥ ॥२६॥ ॥२७॥ ॥२८॥

दुर्वाग्भावं रतिं चैव ददौ स्त्रीभ्यः प्रजापतिः॥ न तासां रक्षणं शक्यं कर्तुं पुंसा कथंचन॥१३॥ अपि विश्वकृता तात कुतस्तु पुरुषैरिह॥ वाचा च वधबंधैर्वा क्लेशैर्वा विविधैस्तथा॥१४॥ न शक्या रक्षितुं नार्यस्ता हि नित्यमसंयताः॥ इदं तु पुरुषव्याघ्र पुरस्ताच्छ्रुतवाहनं॥१५॥ यथा रक्षा कृता पूर्वं विपुलेन गुरुस्त्रियाः॥ ऋषिरासीन्महाभागो देवशर्मेति विश्रुतः॥१६॥ तस्य भार्या रुचिर्नाम रूपेणासदृशी भुवि॥ तस्या रूपेण संमत्ता देवगंधर्वदानवाः॥१७॥ विशेषेण तु राजेंद्र वृत्रहा पाकशासनः॥ नारीणां चरितज्ञश्च देवशर्मा महामुनिः॥१८॥ यथाशक्ति यथोत्साहं भार्यां तामभ्यरक्षत॥ पुरंदरं च जानीते परस्त्रीकामचारिणं॥१९॥ तस्माद्बलेन भार्याया रक्षणं स चकार ह॥ स कदाचिदृषिस्तात यज्ञं कर्तुमनास्तदा॥२०॥ भार्यासंरक्षणं कार्यं कथं स्यादित्यचिंतयत्॥ रक्षाविधानं मनसा ससंचिंत्य महातपाः॥२१॥ आहूय दयितं शिष्यं विपुप्राह भार्गवं॥ देवशर्मोवाच यज्ञकारो गमिष्यामि रुचिं चेमां सुरेश्वरः॥ यतः प्रार्थयते नित्यं तां रक्षस्व यथाबलं॥ अप्रमत्तेन ते भाव्यं सदा प्रतिपुरंदरं॥२३॥ स हि रूपाणि कुरुते विविधानि भृगूत्तम॥ भीष्म उवाच इत्युक्तो विपुलस्तेन तपस्वी नियतेंद्रियः॥२४॥ स दैवोग्रतपा राजन्नग्न्यर्कसदृशद्युतिः॥ धर्मज्ञः सत्यवादी च तथेति प्रत्यभाषत॥२५॥ पुनश्चेदं महाराज पप्रच्छ प्रस्थितं गुरुं॥ विपुल उवाच कानि रूपाणि शक्रस्य भवंत्यागच्छतो मुने॥२६॥ वपुस्तेजश्च कीदृग्वै तन्मे व्याख्यातुमर्हसि॥ भीष्म उवाच ततः स भगवांस्तस्मै विपुलाय महात्मने॥२७॥ आचचक्षे यथातत्त्वं मायां शक्रस्य भारत॥ देवशर्मोवाच बहुमायः स विप्रर्षे भगवान्पाकशासनः॥२८॥ तांस्तान्विकुरुते भावान्बहूनथ मुहुर्मुहुः॥ किरीटी वज्रधृग्धन्वी मुकुटी बद्धकुंडलः॥२९॥ भवत्यथ मुहूर्तेन चंडालसमदर्शनः॥ शिखी जटी चीरवासाः पुनर्भवति पुत्रक॥३०॥ बृहच्छरीरश्च पुनश्चीरवासाः पुनः कृशः॥ गौरं श्यामं च कृष्णं च वर्णं विकुरुते पुनः॥३१॥ विरूपो रूपवांश्चैव युवा वृद्धस्तथैव च॥ ब्राम्हणः क्षत्रियश्चैव वैश्यः शूद्रस्तथैव च॥३२॥ प्रतिलोमोनुलोमश्च भवत्यथ शतक्रतुः॥ शुकवायसरूपी च हंसकोकिलरूपवान्॥३३॥ सिंहव्याघ्रगजानां च रूपं धारयते पुनः॥ दैवं दैत्यमथो राज्ञां वपुर्धारयते पि च॥३४॥ अक्रोशे वायुभग्नांगः शकुनिर्विकृतस्तथा॥ चतुष्पाद्बहुरूपश्च पुनर्भवति बालिशः॥३५॥ मक्षिकामशकादीनां वपुर्धारयते पि च॥ न शक्यमस्य ग्रहणं कर्तुं विपुलकेन चित्॥३६॥ अपि विश्वकृता तात येन सृष्टमिदं जगत्॥ पुनरंतर्हितः शक्रो दृश्यते ज्ञानचक्षुषा॥३७॥

॥२९॥३०॥३१॥३२॥ ३३॥ ३४॥ ३५॥३६॥ ३७॥

Digitized by Google